

DOMOVINA

in KMETSKI LIST

Upravištvu in uredništvu »DOMOVINE«, Ljubljana,
Puccinijeva ulica št. 5, II. nad., telefoni od 31-22 do 31-26
Račun Poštne hranilnice podruž. v Ljubljani št. 10 711

Izhaja vsak teden

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 4.50 L, polletno 9.- L, celoletno 18.- L; za tuzemstvo: celoletno 30.40 L
Posamezna številka 50 cent.

Pregled vojnih in političnih dogodkov

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 19. aprila naslednje vojno poročilo:

Omejeno delovanje patrol in topništva v Cirenaiki,

kjer so stalno neugodni vremenski pogoji in silni peščeni viharji omejili tudi delovanje letalstva. V pretekli noči so naši bombniki znova napadli letalska oporišča na Malti.

Iz Berlina poročajo:

Ob priliki rojstnega dne Adolfa Hitlerja, ki so ga 20. t. m. obhajali v Nemčiji,

je maršal Göring na nemški narod naslovil razglas, v katerem se zlasti klanja veličini političnega duha vodje, ki z varno roko vodi usodo nemškega naroda. V razglasu pravi nadalje: »Čisto naravno bi bilo, če bi se narodi pridružili silni Nemčiji v skupni fronti, da bi Evropo branili pred valjarjem boljševiškega uničevanja. Hitler bo že našel nove odločitve, da bo dosegel zmago, bojišče in domovina pa bosta vedno pripravljena, da pomagata njegovi volji.«

Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo 19. t. m. poročilo, iz katerega povzemamo:

Uspešni letalski napadi so bili usmerjeni proti vojni luki v Sevastopolju

in pristaniškim napravam ob kavkaški obali. V srednjem in severnem odseku vzhodne fronte so prinesli lastni napadi nadaljnje uspehe. Na posameznih mestih je sovražnik nadaljeval svoje napade in sunke brez uspeha. — Močni oddelki bojnih in strmoglavnih letal so napadali podnevi in ponoči vojaške naprave na otoku Malti. Napadi na letališča v Luci, Halfarju in Calaforni so bili posebno uspešni.

Iz Tokia poročajo:

Japonska prestolnica je imela v soboto svoj prvi letalski napad od pričetka vojne na Daljnem vzhodu.

O napadu je objavljeno službeno poročilo, da so sovražna letala metala bombe na Tokio in luko Jokohamo. Japonsko protiletalsko topništvo je po isti vesti sestrelilo devet sovražnih letal. Po uradnih podatkih je pri napadu povzročena škoda samo majhnega obsega. Nasprotniki so metali bombe tudi na mesti Kobe in Nagojo. Poročilo pravi, da so zažigalne bombe zažlele nekaj požarov, ki pa so bili v obeh mestih naglo omejeni. Sovražna letala so nadalje metala zažigalne bombe še na šest nadaljnjih naselij v bližini Nagoje. Pri teh napadih pa po tej vesti nikjer ni bila povzročena škoda.

Uradno poročajo iz Vichyja, da je

Pierre Laval sestavil novo francosko vlado.

Laval ima v njej poleg predsedništva tudi notranje, zunanje in informacijsko ministrstvo. Glavni pooblaščenec za francosko-nemške gospodarske odnose je Bernaud.

✕ Eskimske sveto pismo ima namesto božjega jagnjeta božjega tjuina. V prevodu svetega pisma za Eskime je med drugimi posebnostmi tudi ta, da so v njem nadomestili besedo »jagnje« z besedo »tjuin«. Misijonarji, ki so ponesli Kristusov nauk tudi med Eskime visoko na sever, na noben način niso mogli Eskimom dopovedati, kakšna žival naj bi bila jagnje. V severnih deželah, kjer prebivajo eskimska ljudstva, namreč ni nikjer ovc in si ti ljudje zato reče ne morejo predstavljati to žival. Treba je bilo torej najti nadomestek za jagnje tudi pri prevodu sv. pisma. Zato je v svetem pismu, namenjenem za Eskime, namesto »jagnje božje« napisano »tjuin božje«.

Rojstvo Rima in Praznik dela

Ljubljana, aprila.

Po pripovedki rimskega pisatelja Terencija Varra je bila Italijanska prestolnica ustanovljena dne 21. aprila leta 753. pred Kristusovim rojstvom. Ustanovitelj Romul je položil temelje žarišču svetovnega pomena skozi tisočletja do današnjih dni. Kaj je pomenil Rim in kaj pomeni zdaj, o tem govorijo zgodovinske knjige in zdajšnjost. Tega se Italija živo zaveda in vse prebivalstvo se leto za leto spominja dejanja, ki je bilo osnova njegove življenjske veljave.

Praznik pa je Duce povzdignil še bolj l. 1923.,

ko je odredil, naj se dan 21. aprila praznuje kot Praznik dela. S tem je naglasil tvornost misli in dela v vsem dozdajšnjem razvoju slavne rimske in italijanske zgodovine. Delo in samo delo je tisto, ki je smisel našega življenja.

Danes niso časi, da bi proslavljali praznik dela z velikimi počastitvami. V tesnem krogu in v mislih se obnavljajo spomini na izvršene naloge in na naloge, ki še čakajo.

V Ljubljani so vihrale na ta praznik trobojnice. Tako je pokrajina drugič letos praznovala Rojstvo Rima in Praznik dela.

Navodila Visokega komisarja komisarjem okrajnih glavarstev

Te dni je Ekscelex Grazioli sprejel v vladni palači komisarje okrajnih glavarstev in druge funkcionarje in strokovnjake Visokega komisariata. Podal jim je pregled položaja občin v pokrajini v zvezi z občinskim upravljanjem, proračuni, ustanovami in prispevki za javna dela. Nato je obrazložil delovanje krajevnih podporin ustanov in namestitvenih uradov ter je govoril o uspešnem delovanju zdravstvene službe. Predmet posebne preučitve je bilo vprašanje oskrbe z živili in nadzorstvo nad živilskimi na-

kaznicami in cenami. Obrazložil je nekatera vprašanja kmetijskega značaja, zlasti v zvezi s koristnejšo izrabo zemljišč za obdelovanje v skladu s potrebami pokrajine.

O raznih vprašanjih, ki so bila postavljena v razpravo, so poročali komisarji okrajnih glavarstev in navzoči funkcionarji.

Visoki komisar je naposled dal natančna navodila za delovanje na vseh področjih pokrajinskega življenja.

Predpisi o prenočevanju v zasebnih hišah

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja l. 1941-XIX:

Člen 1. Prepovedano je vsakomur imeti kot gosta ali sprejeti na prenočevanje za plačilo ali brezplačno osebe, ki že imajo sobo ali stanovanje v mestu Ljubljani.

Člen 2. Kdor ima kot gosta ali sprejme na prenočevanje, najsi brezplačno, osebe, ki nimajo bivališča v Ljubljani ali ki drugače ne spadajo v družinski krog, živeč stalno v skupnosti z rodbinskim poglavarjem, mora to takoj prijaviti oblastvu javne varnosti in pri tem navesti osebne podatke osebe, ki jo je sprejel, po osebni izkaznici.

Člen 3. V veži vsake hiše v mestu mora lastnik ob svojih stroških in lastni odgovornosti nabiti tablo s seznamom, ki ga popolnjuje glede vseh v hiši prenočujočih oseb ločeno po stanovanjih in družinski skupnosti.

Člen 4. Prepovedano je izdajati dovolilnico ali propustnico osebi, ki pripada rodbini, katere vsaj en član je odsoten s svojega navadnega bivališča iz neopravičenih razlogov ali ki ga kakorkoli išče policija.

Člen 5. Kršitelji členov 1., 2. in 3. te naredbe se kaznujejo, če ni dejanje huje kaznivo, po postopku iz naredbe do dveh mesecev in v denarju do pet tisoč lir.

Člen 6. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Japonci in Kitajci uspešno zdravijo z mučenjem in opeklinami

Pri ljudeh, ki imajo močno živčevje, tako zdravljenje pogosto pomaga.

Če ste si kdaj zvili nogo, prav dobro veste, kako neprijetna zadeva je to in kako dolgo traja, da spet lahko stopite na nogo. Nekemu nemškemu novinarju se je pred časom to zgodilo v Pekingju. Dva kulijsa sta ga odpeljala v hotel, kjer mu je nudil zdravniško pomoč japonski maser, ki mu je dejal: Čez urico bo že vse v najlepšem redu!

Novinar je o tem zelo dvomil. S težavo so mu sezuli čevlje, nato pa se je začelo zdravljenje. Maser se je ozrl na nogo, a je samo pokimal, kakor da ve, za kaj gre. Nato je vzel iz žepa razne čudne predmete in začel masirati nogo. Nepričakovano je pilil novinarja v oteklino s srebrno iglo, dolgo približno 30 cm in jo zavrtel v rani tako, da

je bolnik zatulil od bolečine. Očitno se je dotaknil živca, ki ga je iskal. Bolečina je bila prav peklena, a maser se še zmenil ni za bolnikovo tuljenje in je samo nekaj mrmral v brado in mirno nadaljeval masiranje. To se je ponovilo približno desetkrat. Nato je maser pospravil svoje orodje, se do tal priklonil pred bolnikom in dejal, da jutri spet pride.

Posledica tega zdravljenja je bila, da je oteklina kmalu splahnula in da je bolnik lahko začel hoditi. Po kopeli se mu je zdelo vse, kar je pred uro doživel, le grde sanje, toda njegov spremljevalec Japonec se temu ni čudil. Le nasmešnil se je in dejal, da je to pričakoval, kajti njihovi maserji odpravijo kaj kmalu vsako bolezen živcev in mišic. Evropski in ameriški zdravniki so novi-

narju to pozneje potrdili. Zdravilni načini stare Kine skrivajo presenetljive skrivnosti. Kitajski in japonski zdravniki izredno dobro poznajo človeško živčevje. Načelo njihovega zdravljenja je, da silno razdražijo osrednje živčevje.

Japonsko ljudsko zdravilstvo pozna tri načine zdravljenja. Razen zbadanja z iglo tudi sežiganje posebnih zdravil na telesu in zdravljenje z zdravilnimi napoji, pridobljenimi iz zdravilnih rastlin, in naposled še čarovnijo. Prva dva načina uporabljajo v številnih bolnišnicah v vseh japonskih mestih. Ta zdravilišča so podobna srednjeveškim kopališčem v evropskih krajih in se ne razlikujejo od drugih japonskih poslopij. Njih oprema je zelo preprosta. Pozimi ogrevajo prostor z lesnim ogljem v posebni ponvi, ki jo imenujejo hibaši. Razen nizke mizice za čaj običajno ni drugega pohištva. Nikjer ne vidite nobenega instrumenta. V teh prostorih zdravijo bolnike le z mučenjem, podobno, kakor ga je opisal nemški novinar. Ne delajo nobene razlike med bolniki in je vseeno, ali ima bolnik revmatizem ali nahod, bolne ledvice ali želodčno bolezen. Natanko vedo, na katerem mestu telesa morajo zabosti iglo, da ne bi poškodovali nobenega dela telesa. Bolnik sedi mirno in med mučenjem niti ne trene z očesom.

Drugi način sežiganja zdravil na telesu, nekakšne trave, je še mnogo neprijetnejši. Travo polože na kožo in jo zažgo. Sežigajo jo na določenih mestih na hrbtu, tako da opekline doseže hrbtno živčevje, kar povzroča neznosno bolečino. Ta način je učinkovit proti vsem vrstam prehlajenja. V starih časih so mnogi Japonci še posebej cenili to zdravljenje in so se mu podvrgli redno od začetku zime, da bi se obvarovali prehlajenja. Ta način pomaga tudi proti glavobolu, migreni in histeriji. Posledica tega zdravljenja so opekline, ki jih bolniki ne morejo pogosto skriti vse življenje. Tako v kitajsko-japonskem zdravljenju uporabljajo načine, ki pomenijo prav za prav izganjanje bolezni z ognjem in mečem. Takšen način je pa primeren le za ljudi močnih živcev in je razumljivo, da ne pomaga v vseh primerih.

Jed mora biti pripravljena tudi za oči, da tekne

Neki švedski inženjer je na svojevrsten način pokazal, kako važno vlogo ima pri jedi tudi barva posameznih jedi in pijač. Dokazal je, da je primerna barva jedi in pijač celo bistvena zadeva, če naj jih človek res s tekom zaužije.

Naredil je tale poskus. Povabil je na kosilo precej svojih prijateljev in znancev, samih takšnih, ki so se bili trdovratno upirali njegovi trditvi, da bi barva jedi ali pijač res imela kak vpliv na dober tek pri jedi. Naravnost razkošno je omenjeni inženjer dal opremiti veliko mizo z raznimi dobrotami in posadil okrog mize ljudi. Gotovo so se temu ali onemu že ob prvem pogledu na obloženo mizo začele cediti sline in vsak se je najbrž tudi že odločil, česa si bo v prvi vrsti najbolj privoščil. Nikomur pa se niti sanjalo ni, kakšne namene je imel njihov tako radodarni gostitelj.

V trenutku, ko so se gostje že pripravljali, da si privoščijo vsega, kar jim je srce poželelo, je gostitelj uprizoril čudo, ki si ga je bil zamislil, da bi dokazal svojo trditev glede barv jedi in pijač in človekovega teka. S pomočjo posebne svetlobne priprave, ki jo je tudi sam izumil, je osvetlil obloženo mizo tako, da je na vsako izmed pripravljenih jedi sijala drugačna svetloba. Miza in vse, kar je bilo na njej, sta bila v trenutku čisto spremenjena, da so se gostje kar spogledovali od začudenja. Ribe, ki so bile prej sijajno bele in vabljive, so v trenutku postale črne kot črnilo, odlično pripravljena zelena solata je dobila neko odvratno rumenkastorjavo barvo, teletji zrezki so postali vijoličasti, pivo pa takšno kakor ricinovo olje in še daleč ne podobno kakšni pijači, po kateri človek z veseljem seže.

Namah so gostje izgubili poželenje po pripravljanih dobrotah, na katere jih je inženjer povabil. Minil jih je tek do vsega, kar jih je še malo prej tako mikalo. Tako je inženjer neizpodbitno dokazal, da barva jedi ali pijač res vpliva na človekov tek, odnosno na živce, ki ga uravnavajo in skrbijo zanj.

Ne sej in ne sadi v premrzlo zemljo. Nekateri mislijo, da je dobro zgodaj sejati in saditi. To mišljenje pa ne drži. Dokler je zemlja hladna, se seme samo lahko kvari v prsti ali pa pri prvih toplih žarkih prehitro požene, da ga potem pozna slana uniči. Zlasti ne sej in ne sadi prezgodaj občutljivih rastlin. Med temi sta zlasti občutljiva fižol in paradižnik.

V Ljubljani je veliko povpraševanje po prekalah. Za saditev fižola je še dovolj časa. Celo boljše je, da ga ne sadiš prej, dokler ni zemlja dovolj ogreta. Ljubljanski lastniki vrtov žele posaditi mnogo fižola, samo s prekalam je križ. Zato bi bilo priporočljivo, da bi kmetje pripegljali na trg čim več prekal. Cene so ugodne.

Najvišje cene za zgodnji krompir v Italiji. Objavljen je bil ministrski odlok, ki se nanaša na odkup, razdelitev, izvoz in cene zgodnjega krompirja. Po tem odloku je prepovedano prevažati krompir izven pokrajine brez izvoznega potrdila in drugih dokazil, ki jih izdajajo pokrajinske fašistične zveze trgovcev. Za izvoz je potrebno dovoljenje in spremno potrdilo pokrajinskega prehranjevalnega zavoda. Nakup zgodnjega krompirja pri pridelovalcih se ne sme začeti prej, preden tega za vsako pokrajino ne odobri kmetijski nadzorni urad. Le pooblašeni trgovci imajo pravico prodati krompir v drugo pokrajino. Pridelovalci bodo morali oddati ves presežek po odbitku domače potrebe, za katero se odbije po 10 kg mesečno na vsakega družinskega člana. Ko bo krompir odkupljen, bodo pokrajinske zveze s sodelovanjem pokrajinskih prehranjevalnih uradov uredile razdelitev krompirja na vse pokrajine. Odkupna cena je določena v juniju za zgodnji krompir I. vrste na 150 lir in II. vrste na 135 lir, v juliju na 130, odnosno 115 lir in pozneje na 100 lir, odnosno 85 lir za 100 kg.

Zaradi plevla je pridelek pogosto slab. Ni zadosti, da zemljo prav obdelas in seme prav vseješ ali vsadiš. Treba je stalno tudi odstranjevati nadležni plevel. Zlasti lastniki vrtov morajo gledati na to, da plevel sproti temeljito zatirajo. Enako je treba zatirati škodljivce. Tako ugonablamo bolhače z apnenim ali tobačnim prahom, ščotjarje, ki se pojavljajo na kapusnicah, pa je treba obirati.

Sadike kumar vzgajamo lahko v jajčjih lupinah. Kakor piše Sk. v »Sadjarju in vrtnarju«, napravimo v kolikor mogoče velike polovice jajčjih lupin spodaj majhne luknjice in te polovice postavimo drugo poleg druge v plitek zabojček, ki je delno napolnjen z drobnim kompostom. Lupine napolnimo z mešanico vrtnih prsti in dobrega komposta ter posadimo v vsako polovico lupine dva do tri semena. Zabojček postavimo na toplo in skrbimo za vlago. Ko seme vzkali, postavimo zabojček na svetel (sončen) in topel kraj. Nežne rastline varujemo prepiha. Sredi maja posadimo kumare z lupinami vred na grede. Pri sajenju lupine nekoliko stisnemo, da počijo. Krepe korenine prederejo z lakkoto skozi razpoke.

Priporočljive vrste paradižnikov. Strokovnjaki priporočajo v naših strokovnih listih izmed paradižnikovih vrst zlasti vrsti radio in westlandio. Sta to srednjegodnji vrsti. Radio je poln, debel, okusen, živoredeč in razmeroma zdrav.

Uši na breskvah ugonablajte s kvasijevo zavrellico. Če hočete, da vam uši ne uničijo breskovih dreves, začnite že škodljivke ugonabljeti, kakor hitro se pokažejo. Uničujejo se z razredčenim tobačnim izvlečkom ali pa s kvasijevo zavrellico. Ker je iz izkušenj znano, da ne zadeneš zlahka pravilno razredčenega tobačnega izvlečka, kar ima lahko za posledico uničenje listja, je bolje rabiti kvasijevo zavrellico. Vprašanje pa je seveda, ali se bo lahko dobilo dovolj kvasija in mazavega mila.

Lubadar se rad naseli v poškodovanem drevju. Ker je mnogokje iglasto drevje zaradi hudega mraza v minili zimi močno poškodovano, je nastala velika nevarnost, da se v gozdovih ne bi naselil lubadar. Zato se lastniki gozdov pozivajo, da drevje dobro pregledajo in izločijo, kar je nevarno. Če pa se je lubadar že kje naselil, je treba drevo posekati in takoj sežgati. Škoda, ki jo povzroči lubadar ob nebrzičnosti, je lahko za naše gozdove pogubna.

Proti sadnim škodljivcem. Na sukače v razvijajočih se brstih in na listne ušice je treba paziti, da takoj začneš borbo z njimi, ko se pojavijo. Zato naj bosta mazavo milo in tobačni izvleček vedno pripravljena. Skropilo tobačnega izvlečka z mazavim milom se pripravi takole: v 50 litrih vode se raztopi poldrugi do dveh kilogramov tobačnega izvlečka, v drugih 50 litrih

GOSPODARSTVO

vode pa se zmeša do dva kilograma mazavega mila, ki ga prej raztopiš v vroči vodi. Nato se obe raztopini zlijeta skupaj in se vsa zmes dobro premeša. Brozga naj se hitro uporabi, ker sicer preveč izhlapi.

Namesto jarih žit krompir in turščica. Iz Novoga mesta pišejo: Marsikateri kos zemlje, ki doslej ni služil kmetijskemu obdelovanju, je letos skrbno obdelan. Mnogi pa so nameravali sejati tudi jara žita, kar doslej na Dolenjskem ni bila splošna navada. Toda jarih žit ni bilo dobiti in tako je ta setev skoro izostala. Kakor oziroma bi tudi jara žita na Dolenjskem ugodno uspevala. Namesto jarih žit bodo Dolenjci sadili več krompirja in turščice, ki spadata med glavno prehrano.

Domači zdravnik

Vitki ljudje živijo dalje časa kakor debeli

Zanimiva izkustva o medsebojni odvisnosti med telesno težo in dolgotrajno življenja je objavila neka ameriška življenjska zavarovalnica, ki je ugotovila, da je tem manj upanja na dolgo življenje, čim več tehta človek nad normalo. Le v mladosti je malenkosten presežek ugoden. Zato pa je takoj po petintridesetem letu vsak presežek škodljiv. Pri majhnih ljudeh v starosti 40 do 44 let pomeni že 20odstotni presežek povečanje umrljivosti. Narobe pa je manjša teža ugodna razen v mladosti pri vitkih ljudeh.

To izkustvo tedaj uči, da je vitkost ugoden znak dolgega življenja, in potrjuje staro dejstvo, da večina ljudi preveč je in se torej preveč redi.

Spodaj prinašamo razpredelnico normalne telesne teže za moške in ženske. Toda ta razpredelnica velja samo za starost pred tridesetim letom. V poznejših letih je normalna teža znatno večja, ker postanejo kosti močnejše in se nabere še plast tolsče, ki pa je tudi potrebna. Vrh tega je teža različna pri raznih plemenih in celo v raznih poklicih. Zato je treba to razpredelnico vzeti bolj povprečno, odnosno približno.

Normalna teža

velikost	moški	ženske
1.46 m		43 1/2 kg
1.48 "		45 1/2 "
1.50 "		46 1/4 "
1.52 "		47 1/2 "
1.54 "		49 1/2 "
1.56 "	55 1/4 kg	50 3/4 "
1.58 "	57 3/4 "	52 1/4 "
1.60 "	60 1/4 "	55 1/4 "
1.62 "	62 1/2 "	57 1/4 "
1.64 "	63 3/4 "	59 3/4 "
1.66 "	65 "	62 3/4 "
1.68 "	66 "	63 3/4 "
1.70 "	67 "	66 3/4 "
1.72 "	69 1/2 "	70 1/2 "
1.74 "	72 "	74 1/2 "
1.76 "	74 1/4 "	
1.78 "	76 3/4 "	
1.80 "	78 3/4 "	
1.82 "	80 "	
1.84 "	81 1/2 "	

To so kakor rečeno samo povprečni podatki, ki dopuščajo mnogo izjem. Zato bi bilo krivo hoteti za vsako ceno svojo težo prilagoditi tem povprečnim številkam. Vsekakor pa je dejstvo, da je nepretirana vitkost ugodna in daljša življenje.

KLEPETULJI

Jera: »Tvoj sinko poje kakor sam Caruso, samo ne tako lepo.«

Neža: »A tvoja hčerka govori kakor modri Sokrat, samo ne tako pametno.«

Živa in mrtva

roman

Frank je šel v drugo sobo k telefonu. Komisar se je začel sprehajati po sobi. Nihče ni izpregovoril. Potem so slišali Franka, kako govori. Ko se je vrnil od telefona, je držal v roki kos papirja. Frank, ki je bil globoko vdan Andreju, ni vedel, ali ne pomeni morda ta kos papirja edini pomembni dokaz proti Andreju.

»Oglasil se je vratar neke hiše v Ržni ulici,« je dejal Frank ter povedal, da je tam ordinacija doktorja Bekerja, ki pa je že odšel domov.

»A, to je pa zdravnik doktor Beker, znani ginekolog,« je dejal komisar. »Ali si tudi zdaj še nismo nič bolj na jasnem?«

Opravilova je zmajala z glavo:

»Gospa Paštrovičeva ni nikoli potrebovala zdravnikov kakor vsi zdravi ljudje. Nikoli je nisem slišala govoriti o doktorju Bekerju.«

»Hm,« je dejal komisar, »toda nekaj le ni moglo biti v redu z njo in prav čudno je, da komur ni povedala niti besedice o tem, niti van. ne, gospa Opravilova.«

»Bila je zelo suha,« je dejal Faber. »Omenil sem ji bil to, ona pa se mi je smejala. Dejala je, da hoče biti vitka. Morda je vprašala Bekerja za nasvet glede tega.«

»Se vam zdi to verjetno?« je vprašal komisar Opravilovo.

»Ne gre mi to v glavo,« je dejala. »Ne vem, kaj naj vse to pomeni. Čemu mi vendar ni ničesar povedala? Saj mi je sicer vse zaupala...«

»Morda vas ni hotela vznemirjati,« je menil komisar. »Prepričan sem, da vam je hotela vse povedati šele potem, ko bi bila prišla od zdravnika. Kaj pa njene besede, ki jih je napisala Fabru? Nekaj ti moram povedati, moram te videti. Je morda tudi njemu hotela vse povedati?«

»Res, pozabili smo njen listek,« je pripomnil Faber, privlekel list iz žepa in čital: »Nekaj ti moram povedati in rada bi ti to čim prej ustno povedala.«

»O tem ni nobenega dvoma,« se je obrnil komisar k Andreju. »Dal bi glavo, da je hotela Fabru zaupati izid zdravniškega pregleda.«

»Morda je res tako,« je dejal Faber. »Njen listek je očitno v zvezi s tem obiskom pri doktorju Bekerju. Rad bi le vedel, kaj ji je bilo.«

Andrej ni rekel niti besedice. Stopil je k oknu in gledal ven v temo.

»Zdi se mi, da nam bo kaj lahko izvedeti resnico,« je dejal Frank. »Vprašati je treba zdravnika, ali se še spominja, zakaj ga je lani obiskala gospa Paštrovičeva.«

»Ne vem sigurno, ali bo kaj uspeha,« je povzel komisar. »Saj veste, da zdravnike veže prisega. Toda poskusite, gospod Paštrovič. Razložite mu, za kaj gre, in morda vam pove.«

Andrej je stopil od okna. »Napravi bom vse, kar želite.«

»Hočete reči, da ste pripravljeni storiti vse, da pridobite na času,« je dejal Faber. »A v štirindvajsetih urah se da mnogo napraviti. Človek se lahko odpelje z vlakom, z ladjo, z letalom.«

Opravilova je ostro pogledala Fabra, potem Andreja. Zdelo se je, da je šele zdaj prišla na to, česa dolži Faber Andreja. Ostro je pogledala Andreja. On pa ji ni poklanjal niti najmanjše pozornosti. Pogovarjal se je s komisarjem.

»Jutri se odpeljem v mesto k Bekerju in bom govoril z njim.«

»Andrej ne sme tja sam,« se je oglasil Faber. »Nič pa nimam proti temu, če ga pošljete tja z inšpektorjem Beltom.«

»Zaenkrat še ni treba mešati v to zadevo inšpektorja Belta,« je dejal komisar.

Čemu je rekel »zaenkrat?« Ireni je segel strah v srce.

»Vam je prav, če grem jaz sam z gospodom Paštrovičem in ga privedem spet nazaj?« je vprašal komisar. Faber je pogledal najprej

Andreja, nato komisarja. Oči so se mu zmagoslavno svetile.

»Da, s tem bi se zadovoljil. Vendar ne bo nič hudega, če grem za vsak primer tudi jaz z vama.«

»Na žalost imate nekako moralno pravico do tega,« je odvrnil komisar. »Vendar bi vas prosil, da greste z nanj trezni.«

»To naj vas ne skrbi,« je veselo odvrnil Faber. »Tako bom trezen kakor sodniki, ki bodo obsodili Andreja na smrt, še preden bodo minili trije meseci. Trdno upam, da bo doktor Beker naposled le moja glavna priča.« Vse jih je pogledal po vrsti in se režal. Nemara je naposled le zaslutil, čemu je šla Rebeka k zdravniku...

»Kdaj pojdemo zjutraj k zdravniku?« je še vprašal Faber.

»Sami določite uro,« je dejal Andrej.

»Popeljemo se od tod ob devetih.«

»Dobro, ob devetih! Upam, da smo s tem za danes opravili,« je dejal komisar. »Jutri ob devetih bom tam.«

Komisar se je poslovil. Faber si je orižgal cigareto in posmehljivo vprašal: »K večerji me najbrže ne boste povabili?«

Nihče mu ni odgovoril.

»Pa zbogom, Andrejček, in prijetno spanje to noč!« je pozdravil posmehljivo in odšel.

Irena in Andrej sta ostala sama v sobi. Andrej je stal ob oknu.

»Zjutraj pojdem s teboj v mesto, Andrej,« je dejala Irena.

»Da,« je odgovoril čez trenutek zamolklo. »Zdaj morava biti zmerom skupaj.«

Prišel je Frank in obstal med vrati z roko na kljuki.

»Faber in zdravnik sta odšla,« je dejal. »Me boste še kaj potrebovali?«

»Zdaj ne, Frank. Morda boste imeli jutri ali pojutrišnjem polne roke dela. Ali dotlej je še dovolj časa.«

Frank je voščil lahko noč in šel.

Tedaj je Andrej naglo stopil k Ireni, ki ga je sprejela z razprostrtimi rokami. Dolgo sta stala tako molče objeta.

»Skupaj bova sedela jutri v vozu,« je dejal Andrej.

»Da.«

»In ko me aretirajo, bom miren. Zdaj niso več tako strogi. Obiski v zaporu so dovoljeni. Vzel si bom najboljšega advokata.«

»Da.«

»Moral jim bom povedati vse po pravici. Potem bo vse lažje.«

»Da.«

Prišel je Fric in povedal, da je večerja na mizi.

Ko je zjutraj kmalu po šesti uri Irena vstala in pogledala skozi okno, je videla, da je trava vsa rosna in da so mokre rože žalostno povešale svoje cvetove. V Dubravici se je prebujal nov dan, življenje v vrtu pa ni kazalo nobenega sočutja s strastmi in trpljenjem ljudi.

Andrej je še spal. Ni ga zbudila. Pred seboj sta imela dolg in težak dan. Nihče ni vedel, kaj jima prinese. Nekje v mestu živi zdravnik Beker, ki ju nikdar ni videl, a vendar drži v rokah njuno usodo.

Ko se je Irena okopala, je zbudila Andreja. Klarka je prinesla čaj in skupaj sta ga popila. Potem je Andrej vstal in se okopal. Irena pa je zložila nekaj najnujnejših reči v kovčeg, če bosta morda morala ostati več dni v mestu. Vzela je kovčeg in klobuk, se poslednjič ozrla po spalnici in šla dol. A ko je šla po stopnicah, jo je prevzela čudna želja, da bi se vrnila in si še enkrat ogledala sobo, ki jo je bila pravkar zapustila. Vrnila se je in z dolgim pogledom se je poslavljajoče ozrla po prostoru. Za večno si je hotela vtisniti v spomin vse, kar je bilo v tej sobi. V jedilnici je bilo hladno. Prišel je Andrej in oba sta molče

pojedla zajtrk. Andrej je zdaj pa zdaj pogledal na uro.

Prišel je Frank. »Jaz bom ves dan v pisarni, čakal bom, da me pokličete po telefonu. Morda me boste po obisku pri dr. Bekerju potrebovali v mestu.«

»Da, morda,« je odvrnil Andrej.

»Upam, da se ne boste preveč utrudili, gospa,« se je obrnil k Ireni. »Težaven dan boste imeli.«

»Ne skrbite zame.«

»Torej pojdiva že,« je dejal Andrej. »Zbogom, Frank!«

Sedla sta v voz in Frank je zaprl za njima vrata. »Saj mi boste telefonirali, kaj ne?«

»Brez skrbi, bomo,« je dejal Andrej.

Motor je zabrnal, voz je zdrčal skozi drevered proti glavni cesti. Ko so privozili do križišča, je bil Fabrov zeleni voz že tam. Faber je gologlav in s cigareto v ustih sedel za volanom.

V mestu je bila neznosna vročina, ko so naposled prispeli pred hišo, v kateri je stanoval dr. Beker. Irena in Andrej sta bila vsa trudna, Faber se je zlobno smehljajal.

Komisar je že čakal in vsi štirje so se napotili skozi velika vežna vrata. V prvem nadstropju je komisar pritisnil na zvonec. Odpirat je prišlo mlado dekle.

»Prosim, izvolite naprej,« jih je povabila, jim odprla vrata čakalnice in čez trenutek so stali v ordinacijski sobi pred živahnim množem sivih las in srednje postave, ki si je radovedno ogledoval neznane goste. »Izvolite sedeti!«

Sedli so.

»Gotovo se čudite, gospod doktor, takšnemu obisku,« je začel komisar. »Oprostite, da vas motimo. Jaz sem komisar dr. July, to pa so gospod Paštrovič, njegova žena in gospod Faber. Gotovo ste že slišali, da so našli čoln in truplo pokojne gospe Paštrovičeve?«

»O, da,« je odvrnil dr. Beker.

»Komisija je ugotovila, da gre za samomor,« je dejal Faber, »kar pa je po mojem mnenju izključeno. Gospa Paštrovičeva je bila moja sestrčina in prav dobro sem jo poznal. Nikdar ne bi bila napravila kaj takega, a kar je glavno, razloga ni imela za to. Zato bi mi radi vedeli, čemu je na dan svoje smrti prišla k vam.«

»Pustite rajši govoriti mene in doktorja,« je dejal Andrej. »Gospod doktor nima niti pojma, o čem govorite.«

Obrnil se je k zdravniku, ki je stal tam s prekrižanimi rokami in vljudnim nasmehom na obrazu. »Bratranec moje pokojne žene ni zadovoljen z uspehom dozdajšnje preiskave. Prišli smo k vam, ker smo v koledarčku moje pokojne žene našli zapisano vaše ime in vaše telefonsko številko. Zdi se, da se je bila vnaprej prijavila pri vas in potem res prišla k vam. Ali lahko potrdite to našo domnevo?«

Doktor Beker je z vso pozornostjo poslušal Andreja, potem pa je odkimal in rekel:

»Zelo mi je žal, ali mislim, da se motite. Prav gotovo bi si bil zapomnil ime Paštrovič. Res se ne spominjam, da bi bila vaša žena kdaj pri meni na pregledu.«

Dr. July je vzel iz listnice listek, ki ga je bil iztrgal iz Rebekinega koledarčka.

»Tule je zapisano: Beker ob dveh. In tu je številka telefona: 1488.«

Doktor Beker je začudeno pogledal na listek.

»Čudno. Številka telefona je pravilna.«

»Da ni prišla k vam pod nepravim imenom?« je vprašal komisar.

»Da, to je mogoče, čeprav se mi zdi zelo čudno.«

»Ali nimate morda v seznamu svojih bolnikov imena gospe Paštrovičeve?« je vprašal dr. July. »Imam vtis, da je njen obisk pri vas v zvezi z njenim samomorom.«

»Z njenim umorom,« je dejal Faber.

Doktor Beker je privzdignil obrvi in pogledal Andreja.

»Nisem imel niti pojma, da gre za kaj takega. Oprostite me za nekaj trenutkov, da stopim po svojo kartoteko. Imam seznam in popis bolezni vseh svojih bolnikov. Prosim, vzemite dotlej cigarete!«

Vrnil se je z velikansko knjigo in s kartoteko ter položil vse to na mizo. Potem je začel listati po knji. (Dalje)

NEKAJ ZA MLADINO

Zaklete deklice so strašile v cerkvi

Ljudska pravljica

Živel je grof, ki so se mu rodile tri hčerke, a mu je vse tri odnesel hudobni duh, že preden so bile krščene. V tistem kraju je stala tudi velika cerkev in vanjo so hodile ponoči strašiti vse tri zaklete sestrice. Da bi pregnali strahove, so vsako noč postavili v cerkvi stražo, a strahovi so vsakega stražarja razirgali.

Nekoč je moral na stražo v cerkev zelo pobožen vojak. Med potjo proti cerkvi pa je srečal lepega mladeniča in ta je vojaka vprašal, zakaj je tako žalosten.

»Ker se mi bliža smrt,« je odgovoril vojak. »Vsakogar, ki straži v tej cerkvi, raztrgajo strahovi.«

»Ne boj se,« ga je potolažil mladenič. »Ko odbije ura deset, se skrivaj v spovednico, kjer te strahovi ne bodo našli.«

Mladenič je nato izginil, a vojak je šel potolažen v cerkev. Ko je odbila ura deset, se je naglo skril v spovednico. Tako je čakal strahov. Ob enajsti uri je zaslišal silno ropotanje in rožljanje z verigami. Strahovi so premetavali po cerkvi stole in druge reči, a vojaka niso našli. Ko je odbila tretja jutrnja ura, so strahovi izginili.

Ko se je vojak zjutraj zdrav vrnil v vojašnico, so se mu vsi čudili, da je ostal živ. Poveljnik mu je zato zapovedal, naj gre še naslednjo noč stražiti v cerkev. Tudi zdaj je vojak srečal mladeniča, ki mu je rekel: »Nocoj se skrivaj na prižnico.«

Vojak je res šel na prižnico. Ob enajsti uri so pridivljali strahovi in še huje razgrajali kakor prejšnjo noč. Stopili so tudi k spovednici in pogledali vanjo. Ker vojaka ni bilo v njej, so spovednico razbili na drobne koščke. Vse so premetali, le na prižnico niso pogledali. Ob treh so strahovi izginili in vojak je bil spet rešen.

Še tretjo noč je moral isti vojak na stražo v cerkev. Zdaj mu je neznani mladenič, ki je bil sam angel božji, svetoval, naj se vleče pred oltar in počaka, da bodo tekli strahovi okoli cerkve. Tedaj pa da naj se zapre v krsto in krepko drži pokrov.

Ko je odbila deseta ura, se je vojak ulegel na prostor, kjer duhovnik mašuje. Ob enajstih so pridivljali trije strahovi kakor oba prejšnja večera. Izpred oltarja je vojak brez bojazni opazoval strahove, kako so razbijali po cerkvi. Tudi prižnico so razbili. K oltarju pa se niso

upali. Naposled so šli iz cerkve in tekli okoli nje. Tedaj je vojak naglo skočil h krsti in se zaprl vanjo. Strahovi so se spet vrnili in planili proti krsti. Toda vojak je z vsemi močmi držal pokrov.

Ko je cerkovnik zjutraj zazvonil jutrnjico, je ropotanje v cerkvi na mah utihnilo. Cerkovnik je po zvonjenju stopil v cerkev, da bi pogledal, ali je vse v redu. In je našel pred oltarjem tri klečeče deklice. Deklice so mu povedale, da so bile doslej v oblasti hudobnega duha in da jih je strašnega trpljenja rešil vojak prav tedaj, ko je zvon zazvonil jutrnjico. Cerkovnik je vprašal po vojaku in deklice so mu povedale, da se skriva v krsti. Šli so h krsti, a vojak ni hotel iz nje, ker se je bal, da niso strahovi še zmerom v cerkvi. Naposled se je le opogumil in vzdignil pokrov. Ko je spoznal cerkovnika, je vstal iz krste. Začudil se je, ko je zagledal tudi tri lepe deklice. Te so mu povedale, da so bile zaklete od hudobnega duha in da jih je on, vojak, rešil.

Grof se je zelo razveselil, ko mu je vojak privedel rešene hčerke. V zahvalo je dal grof najstarejšo hčer vojaku za ženo in ga je postavil še za svojega naslednika, ker ni imel lastnih sinov.

ZA UGANJKARJE?

Križanka

Vodoravno: 1. Prebivalci ravnine v primeri s hribovci 5. Prvi obred, ki ga je deležen novorojen zmljan kot kristjan. 8. Visoka karta. 10. Abecedna oznaka neke črke. 11. Prislov časa (narobe). 12. Ženska, ki reže kipce in podobno iz lesa. 15. Priimek očeta slovenske književnosti (umrl l. 1586.). 16. Žensko krstno ime (tri črke)

+ delavec v neki panogi kovinske industrije. 18. Žensko krstno ime, istovetno Ivanki (štiri črke) + vsak pošteniak jo hoče imeti neoma-deževano.

Navpično: 1. Možak, ki se nepoklicno bavi z zdraviljenjem. 2. Z njim mažeš predmete, da se svetijo. 3. Rabiš za šivanje. 4. Otok, znan iz starogrške zgodovine. 6. Vrsta vina, ki se prideluje tudi v okolici Gorizije. 7. Nemočan človek. 9. Eno izmed glavnih pomladnih kmetijskih del. 11. Olepšanje z drugo besedo. 13. Vskomur je potreben za življenje. 14. Pripadnik starega divjega naroda (narobe). 16. Osební zalmeek. 17. Kos obale, štrleč daleč v morje.

Čarobni kvadrat

1.	a	a	č	č	č
2.	e	e	i	i	i
3.	k	k	k	k	k
4.	n	o	o	o	o
5.	p	p	t	t	ž
	1	2	3	4	5

Vodoravno in navpično: 1. Šikar in zidar ga potrebuje za barvanje. 2. Kdor jo ima, se vladno in dostojno vede. 3. Vodilec letala. 4. Svete podobe pravoslavnih vernikov v Rusiji. 5. Vas pri izlivu Krke v Savo, znana po toplih vrelih.

Rešitev križanke št. 16: vodoravno: 1. Milčinski. 9. Abel. 10. urar. 11. rata. 12. bera. 13. Aron + Simon. 15. kaj. 17. padec. 20. Epir. 22. Cita. 24. kan. 26. lov. 27. Argentina; navpično: 1. Mara. 2. Ibar. 3. leto. 4. člankar. 5. Nubijec. 6. Erem. 7. karo. 8. Iran. 14. sad. 16. Meka. 17. ping. 18. Cih. 19. Java. 21. par. 23. ton. 25. veznik.

Zgodba o ukradenem zlatem vrču

Gervazij je vlomil v Protazijevo stanovanje in mu ukradel zlat vrč. Ves nesrečen je bil Protazij zaradi izgube stare družinske dragocenosti, ki pa je naposled delala preglavice tudi Gervaziju, ki ni vedel, kako naj vrč spravi v denar, da bi mu ne prišli na sled.

Ne kes, temveč strah je rodil v Gervaziju sklep, da bo ponoči ukradeni vrč skrivaj vrnil lastniku.

Istega večera, preden je hotel izvršiti svojo namero, je Gervazij srečal Protazija, ki mu je ves obupan tožil svoje gorje.

»Nič ne obupaj,« je menil Gervazij, »tat ti bo zlati vrč gotovo vrnil. Kaj pa naj sicer počne z njim? Prodati ga ne more, ker ve vsa pokrajina, da je tvoj, obdržati pa tudi ne, ker bi ga kmalu odkrili pri tatu.«

»Ti si bedak, Gervazij,« se je razhudil Protazij, »razbil ga bo na kose in posamezne dele prodal zlatarju.«

»Saj res,« je malo pomislil Gervazij, »potem ga pa ne boš več videl...«

Po Steubnu:

RDEČI VIHAR

Povest iz prve Indijanske vojne za Ohio

V tej povesti, ki je nadaljevanje pravkar končane naše povesti »V ujetništvu med Indijanci«, boste srečali mnogo znanih oseb, med njimi Tekumzeja, ki je odrasel bojevnik.

Fantje, če razmišljate o Ameriki, mislite prav verjetno le na avtomobile, na nebotičnike, na dirjačice vlake, na lepota tekmovanja, na svetovne mojstre boksa in na denar, da, na kupce denarja.

Je že res, da je v Ameriki mnogo denarja, prav mnogo denarja, toda tudi mnogo siromaščin! Pa še marsikaj je v Ameriki, kar je človeku iz Evrope zelo tuje, kar ga včasih celo odbija. Tam je mnogo grobosti poleg pobožnega licemerstva.

Zamislite si, kakšna je bila Evropa za časa Rimljanov: polna pragozdov, močvirij in step. Predstavljajte si, da se je Evropa razvila od Kristusovega rojstva do danes v 160 letih. zamislite si, da se je prav nenadno razlila čez vso deželo velkanska reka priseljencev, da so v 120 do 160 letih prekrizale Evropo ceste železnice, jo pokrile tvornice, nebotičniki, velemešta, da so gozdovi na silne daljave čisto izginili, da se prerie izpremenile v žitna polja gorovja pa v rudnike in premogovnike, da so se na stepah v globino zavrtali iskalec petroleja, da hitijo danes čez deželo namesto divjih čred živine in konj traktorji, avtomobili in nešteti kmetijski stroji — potem si lahko približno

predstavljate, kaj se je zgodilo v Severni Ameriki.

Ne boste se čudili, če je pri tako naglem gospodarskem razvoju bilo mnogo nasilja in neizmerno mnogo grobosti. Kogar vodi pohlep po denarju in oblasti, ne pozna človeške obzirnosti. In če boste zdaj brali povest »Rdeči vihar«, se vam bo marsikaj zjasnilo.

Povest »Rdeči vihar« se dogaja v deželi, kjer so leta 1774. prebivali nekateri belci in nekaj tisoč Indijancev. Petindvajset let kasneje so bili Indijanci tam že skoraj iztrebljeni, zato pa je tam že prebivalo več stotisoč belcev. Brezumno pobijanje divjačine iz brezobzirnega pohlepa po dragoceni kožuhovalni je Indijancem pobralo zaslužek in jim onemogočilo preživljanje. Cesar ni storil glad, so dopolnile puške graničarjev, ki so neusmiljeno streljali, če se jim kdo ni slepo pokoril. Pa še eno strašno zlo so med Indijance zanesli belci: žganje je začelo uničevati te zdrave hčerke in sinove prirode.

Ampak Indijanci so se proti vsemu strašnemu zlu belcev branili. Kako, vam bo povedala pričujoča povest.

Eno vam moramo povedati: vsi Indijanci, ki so omenjeni v tej povesti, so tisti čas resnično živeli. Kornstalk je bil resnično miroljuben, v vojni pa neizprosni in velik vojvoda svojega rodu. Tudi Logan je v tej povesti opisan, kakršen je bil. Njegova usoda se razpleta tako, kakor bomo o njem govorili Lord Denmor, Daniel Bun, Simon in Jan Girtiti so zgodovinske osebe prav tako kakor izdajalski oštri Gritjuš, ki je zares pomoril Loganove sivoce.

Velika bitka v gozdu, konec vojne in vse nadaljnje je opisano po zgodovinskih dogodkih. Doba obmejnih borb med Indijanci je bila polna neverjetnih pustolovščin. V te borbe je bilo zapleteno nešteto ponosnih junakov in ničvrednih izdajalcev. Skratka vsega je toliko, da pripovedovalcu ni bilo treba ničesar drugega kakor popisati resnične dogodke in jih lepo razpresti.

Kdor hoče vedeti in spoznati, kako so nastale Združene države Severne Amerike, mora poznati tudi borbe za njihov postanek. Takrat, ko so divjale grozovite vojne z Indijanci, ko so belci prodirali na ameriško ozemlje in se potem proti Angliji borili za ameriško samostojnost, so bile položene osnove današnje Amerike.

Sence nad leseno hišo

Hinec je prisedel k bratu na klop pred hišico, zgrajeno iz tramov. Opazoval ga je zaskrbnjeno. Kaj se bo zgodilo, če mu umre sin? Kaj sta poslednja dneva napravila iz moža, ki je bil vedno tako vesel in močan!

»Mirko! Ze dolgo te ogovarjam in ti mi ne odgovoriš. Ali si sploh čul, kaj sem rekel?«

Krepko ga je prijel za ramo in ga močno potresel: »Mirko, moraš me poslušati. Morava se odločiti!«

Mirko je zmučen dvignil oči, kakor bi hotel reči: Kaj me briga vse skupaj!

»Mirko, poslušaj! Bun je bil spodaj v vasi. Dane Bun, stari borec. Rekel mi je, naj bomo previdni. Lenapi so nemirni...«

Ko je brat Mirko začel ime slavnega lovca, so se naenkrat zabliskale njegove oči. Zazrl se je v brata. Kako često si je že želel, da bi spoznal tega moža, Daniela Buna, in da bi z njim govoril. Toda takoj se je spet ugasnil sijaj in truden je rekel, ko mu je glava spet klonila:

»Tako je tudi Bun postal gofijač!«

»Mirko, kaj bi to! Sam veš, da to ni res. Dane Bun je najmirnejši mož na meji.«

»Lenapi ubogajo Kornstalka in Kornstalk je mož beseda, ki spoštuje pogodbe.«

Hinec je razburjen grebel s prsti obeh rok po svetlih laseh. Potem je udaril s pestjo na mizo.

»Mirko, človek božji, ampak mi ne spoštujemo pogodb. To vendar veš prav tako dobro kakor jaz. Mar nisi prav ti zmerom svaril, naj ne delamo zoper pogodbo s Kornstalkom, naj

Ženski vestnik

Večino kuhinjskih dišav lahko pridelate doma

Kuhinjske dišave dajejo jedem prijeten okus. Toda tuje dišave so drage, zato si iznajdljiva gospodinja čedalje bolj pomaga z domačimi dišavnimi rastlinami, za katere je prav zdaj čas, da jih posadimo na vrtu. Le nekaj jih moramo kupiti, ker jih ne moremo pridelati pri nas. Majaron je znana dišava za obare, juhe in omake.

Meliso uporabljamo za zdravilen čaj in za zeliščno juho. Dajemo pa jo tudi v štruklje.

Meta, krebujica, rman nam služijo za zelenjavno juho in kot dodatek k jajcem, obloženim kruhom in štrukljem.

Materina dušica (timex) se rabi v kvaši, nekaterih obarah in juhah.

Lovorjevo listje daje okus raznim juham in omakam.

Peteršilj in drobnjak, zelena in sesekljana, sta izvrstna dišava skoro k vsaki jedi. Pridenemo ju po večini šele tik pred uživanjem. Učinkovito popravita okus nezabeljenega krompirja.

Žajbelj pridelamo posebno divji perutnini, pa tudi mesu domačega zajca.

Kumino dajemo v prežganko, zelje, sladko repo in druge jedi. Napačno je, če jo uporabljamo celo, ker takšne želodec ne presnuje. Moramo jo zdrobiti.

Janež dajemo v kruh in v razno pecivo. Listje zelenega janeža je sesekljano izvrstna začimba graha in zelenjave.

Česen uporabljamo kot dodatek h kvašam in k divjačini.

Koper dajemo h kislim kumaricam, sesekljane v jajce jedi, juhe in omake.

Pehtran daje dober nadev za štruklje in preproste domače potice. Z njim napravimo tudi dišavni kis.

Cesen in čebula spadata skoro v vsako jed razen v sladke. V sirovem stanju sta posebno zdrava.

Za kuhinjo

Krompirjevi cmoki z marmelado. Ta jed se da poceni napraviti, ker ti ni treba sladkorja in lahko rabiš enotno moko. Skuhaj krompir, olup ga in dobro zmečkaj. Nato dodaj toliko moke brez vode, da dobiš srednje mehko testo. Prideni eno jajce, zgneti, oblikuj cmoke in jih nadevaj z marmelado. Zakuhaj jih v slanem vrelem kropu. Ko pri-

plavajo na vrh, jih poberi, zabeli z mastjo, v katero si dala malo drobtin. Daj vroče na mizo. Ti marmeladni cmoki so po okusu čisto podobni češpljevim cmokom.

Nadomestek za smetano. Smetano nadomestimo z okusno zmesjo, ki jo lahko pripravimo iz mleka. V ta namen vzamemo pol litra mleka, tri žlice sladkorja, dve žlici moke, vse skupaj dobro premešamo in prekuhamo med stalnim mešanjem. Ko je mešanica kuhana, jo mešamo naprej na hladnem toliko časa, da se povsem ohladi, nato jo postavimo v šrambo do naslednjega dne. Zdaj dodamo zmesi še nekaj vanilina in jo točemo s šibico za sneg, da postane trda kakor smetana.

Krompirjeva potica. En kilogram kuhanega in pretlačenega krompirja, 35 dekagramov moke, dve jajci, štiri dekagrame masti, malo soli in vzhajan kvas zgneti v testo. Nato zvaljaj, namaži z raztopljenimi ocvirki, zvij, deni na pomazano pločevino in postavi na toplo, da bo vzhajalo. Peci v pečici. Ko je pečeno, razreži na rezine.

Koristni nasveti

Pravilno ravnanje s krtačico za zobe. Pri čiščenju zob namoči krtačico (ščetko) prej v mlačni vodi. Sele nato smeš z njo čistiti zobe, a to ne samo v eni smeri in na eni strani, temveč tudi zgoraj in znotraj. Po čiščenju ne pusti ščetke mokre, temveč tolci s ščetinami krtačice ob brisačo, dokler ne izgine voda. Ščetko deni nato na zračen prostor, da se čisto posuši. Ščetko, s katero postopaš na ta način, boš ohranil dosti dalje časa kakor sicer in razen tega jo boš imel zmerom čisto.

ŽIVLJENJE IN SANJE

N. B. — Vaše sanje pomenijo samo dobro. Važno je, da ste le čez prišli. Imeli boste srečo v ljubezni in v denarnih zadevah. Ker je bil most slab in lesen, boste morali vztrajati, tudi če se vam bo zdelo, da ne morete uspeti. Prebredli pa boste prav vse morebitne zapreke. Če pričakujete kake novice, bodo nedvomno dobre in vesele. Torej, če imate pred seboj kake načrte ali kaj drugega, kar vam je zelo pri srcu, vztrajajte in dosegli boste. Če pa ste prav zdaj sredi težav — padli ste v vodo in bredli do pasu — jih boste kakor rečeno lepo premagali. Vaše sanje so bile zelo značilne in zanimive.

F. Č. - 1900. — Velik svinčen sod ste porivali po strmih hribu in ga srečno spravili do vrha.

Bedno je bilo gledati Mirka. V očeh mu je sijala plahost, ko je pogledal proti bratu. Lasje so mu bili kuštravi, obleka neurejena. Sredi govora je utihnil in prisluhnil, kaj se godi v njegovi leseni hiši. Nič se ni ganilo.

Brata sta molčala. Hinek je spoznal, da ne more Mirka spraviti na druge misli in da brat neprestano misli le na svojega bolnega sinka, ki se notri v zamaženi sobici bori s smrtjo. Nepremično je sedel Mirko, le zdaj pa zdaj je vztrepetal, kakor bi ga mrzilo. Sonce pa je zmagovito sijalo s sinjega neba. Bilo je poldne in v vsej nedogledni pokrajini je vladala tišina. Vroča ura je ležala nad prirodo, zrak je trepetal nad bohotnimi pestrimi rožami pred hišo. Kakor pijani so se opotekali metulji, počasi je odbrenčal čmrlj mimo. Konji v ogradi so bili s kopiti v senci dreves, ker so jih preveč nadlegovali komarji. Nekaj kokoši je dremalo v vročem pesku.

Mirkovih kolen se je zdajci nekaj dotaknilo. Pogledal je. Pred njim je stal Tiras, velik pes. V gobcu je držal majhen predmet in je tiho cvileč gledal svojega gospodarja. Ko je videl, da se gospodar ne briga zanj, je položil svoj plen pred njegove noge, vzdignil glavo ter zagleglo in glasno zalajal. Naposled se je spravil k vratom, se vlegel na zemljo in je pozorno gledal v hišo.

Mirko je pogledal, kaj mu je pes položil k nogam. Potem je vzdihnil: »To je Logan prinesel sinku pred desetimi dnevi. Sam mu je napravil te opanke. Sam jih je vezel. Tako lepo, tako majhenko!«

Hinek je skočil pokoncu: »Tega ne izdržim več. To obupno čakanje! Mirko, bodi mož, vsi bomo morali nekoč umreti!«

Mirko ga sploh ni slišal. Čedalje tiše je šepetal: »Tako lepo vezeno! Mirkec se je tega tako srčno veselil...«

In potem je rekel, ne da bi bil dvignil oči, skoro še tiše: »Hinek, prosim te, poišči ga še

Ko ste prišli potni na vrh hriba, pa je tovor izginil. — Neko zamotano zadevo rešujete, ki vam dela mnogo skrbi. Ne obupajte, ker se boste brez dvoma »odmotali« in potem se vam bo zazdela tako lahka in nevažna, da jo boste kar pozabili!

Prestrašen. — Krokodila, strašno žival iz Nila, videti v sanjah, pomeni nevarnost. Ker se ga niste bali in ste celo v Nil skočili in se kopali, je dobro znamenje. Še boljše pa pomenijo korenine, ki so molele iz vode. Nevarnost, ki vam preti, boste z vztrajnostjo in pogumom varno premagali. Če imate kako denarno zadevo, boste brez dvoma zaslužili.

Sanje - 1. IV. 1942. — V najkrajšem času se boste poročili.

Kaj naj storim. Močno ste se prestrašili zaradi sanj, ki ste jih imeli one dni. Sanjalo se vam je, da ste imeli v rokah kos žarečega železa, ki vam ni ožgal roke, pač pa vas je njegova vročina vso prevzela. Ker ste mladi in nepokvarjeni, pomenijo take sanje zelo dobro Ljubezen. Srce nekoga, ki ga morda še niti ne poznate, gori za var in prav kmalu se boste znašli v njegovem objemu!

Večernica. — Sanjalo se vam je, da ste na jasnem nebu videli zvezdo večernico. Tudi vaše sanje dobro pomenijo. Kar si najbolj želite, se vam bo brez dvoma izpolnilo, seveda, če ni kaj nemoogočega!

KUPON ZA ODGOVOR V KOTIČKU ŽIVLJENJE IN SANJE

V Indiji rase električno drevo

V indijskih gozdovih rase čudno drevo, ki je menda edinstveno na svetu. Njegovi listi so nabiti z elektriko, o čemer se človek hitro prepriča, če se katerega izmed listov malo dotakne. Takoj ga ošine močan električni tok.

Da je množina elektrike, ki je nakopičena v listih električnega drevesa, res precejšnja, dokazuje dejstvo, da se na primer magnetna igla že v razdalji 200 metrov od njega močno zgane.

Vendar pa to čudovito drevo nima zmerom enake količine elektrike. Najmočnejše je nabito z elektriko vsak dan opoldne, potem pa čedalje manj, čimboli teče ura proti polnoči. Takrat doseže najnižjo stopnjo elektrike. Tudi z vremenom se množina elektrike, nakopičene na listih tega drevesa spreminja. V deževnih dneh tega pojava skoro ni opaziti, najmočnejše pa človeka stresa, če se tega čudovitega drevesa dotakne ob solnčnem vremenu opoldne. Zanimivo je dejstvo, da se celo ptiči že od daleč izogibljajo električnih dreves.

enkrat. Privedi Logana semkaj, moraš ga najti. Osedlaj konja, pojezd v gozd, prosim te, Hinek...«

Prav počasno je Mirko izgovoril te besede in potem pogledal brata Hinka tako obupan, kakršni so pač včasih baš močni in veliki možje, ki ne vedo s svojo močjo ničesar pametnega početi, pa sedijo tu in čakajo.

Hinek je stisnil ustne, potem je planil: »Privodem ga semkaj, ne vrnem se, preden ga ne najdem.«

Toda še enkrat se je vrnil:

»Mirko, spodaj v vasi vedo, kaj je treba storiti. Logana ti pošljejo sem, kakor hitro se pokaže. Ali pa bo res vedel pomagati? Iskal ga bom, Mirko. Toda meniš, da bo res lahko pomagal?«

»Če sploh še more kakšen človek rešiti mojega sinka, potem je to edino Logan,« je vdano odgovoril Mirko.

Na vratih je nekaj zašumelo. Hinek je pogledal tja. Tam je stala mati bolnega otroka. Stala je na obojih, ob katere je naslonila glavo. Solze so ji polzele po licih, bila je bleda in tiha. Hinek je pristopil k njej in jo povedel na klop. Vsedla se je brez moči in se naslonila na moža, pri tem pa je šepetala:

»Mirko, zame ni več življenja.«

Tako sta mož in žena potrti sedela na vročem soncu. Brat Hinek je odjezdil, da poišče rdečega prijatelja Logana. Mirko je obračal otroški čevlček v rokah. Njegove ustne so bile bolešno nasmehljane. Mož in žena nista našla besede drug za drugega. V hišici je ležal njun sinek, zdaj se je zganil. Samo mati ga je čula. Dvignila se je in šla v hišico in je pokleknila ob ležišču malega bolnika.

Zamišljeni Mirko ni opazil, da je žena stopila k otroku. Držal je indijanski opanek, mokasinček, v rokah in je zdaj pa zdaj zašepetal:

(Dalje)

se ne naseljujemo okrog Ohaja ali celo v Kentukiju. In zdaj se delaš, kakor da o tem vsem nimaš pojma. Mnoge lesene hiše že stoji ob lepi reki Ohaju. Pa tudi na zelenih poljanah Kentukija jih je zdaj že nekaj. Dane Bun jih je vendar vodil tja — mož pripoveduje čudovite reči o tistih krajih. Tam so lovišča Indijancev iz plemena Savanov, ki živijo zgolj od lova. To veš sam bolje kakor jaz. Pogodba pa se glasi, da tja ne sme noben belec. A vendar so šli tja. Nikoli ne bo Kornstalk žrtvoval teh dežel!

»Toda Bun jih je baje kupil,« je trudno odvrnil starejši brat. Njegov život je sklonjen naprej, glava počiva v dlaneh, roke pa ima oprte na kolena. Sedi nepremično, komaj da premika ustnice.

Hinek skoči pokoncu.

»Ti praviš temu: kupil! Lepa reč, kaj takega bi pač Danu Bunu ne prisodil. Pa je že tako. Indijanci so brez pravice. Slepamo jih spredaj in zadaj. In če se potem branijo, pravimo, da kršijo mir. Dane Bun je v Kentukiju kupil zemljo od Cirokov, ki pa imajo do teh krajev prav toliko pravice kakor Irokezi do Kanade. Ciroki, ki prebivajo v južnih gorah in se vsake kvarte enkrat prikladijo v Kentuki na rop in poboji! Pa zakaj je Dane Bun to storil? Nu, pač zato, da lahko reče: Saj sem vendar to zemljo kupil in plačal! Mož je predobro vedel, da bi mu Savani svoje zemlje nikoli ne prodali. Ampak to je slaba zvijača, za Buna neprimerna. Kaj hočemo, takšni so pač vsi, tudi najboljši belci, kadar gre za Indijance. Glavar Kornstalk se bo boril za svoje pravice.«

»Prav imaš,« je trudno odgovoril zlatolasec, kakor so Indijanci že nekaj let imenovali Mirka in kakor se ga je ime prijel tudi pri belih naseljencih. »Rečem pa: jaz se ne bom boril proti rdečekožcem. Lenapi in Savani so moji prijatelji. Za kožuho jim plačujem pošten denar in jim še nikoli nisem prodal nič slabega. Logan je moj pobratim!«

HITRO NEKAJ ITALIJANŠČINE

PETINŠTIRIDESETA VAJA

In viaggio

Moglie: «Quando parte il nostro treno?» — Marito: «Alle undici e trentacinque.» — «Allora mangeremo un boccone prima di partire.» — «Io non mangerò niente perché ho mangiato copiosamente a colazione; ma tu e Annetta prenderete qualche cosa.» — «Hai già pagato il conto?» — «Non ancora, lo pagherò quando lasceremo l'albergo.» — «Tu non dimenticherai di dare una mancia alla cameriera che è stata sì compiacente con Annetta.» — «Va bene, e tu apparecchierai le valigie.» — «Che dici del tempo? Ho paura che cambi; tira un vento freddo; temo che nevichi.» — «Lo temo anch'io.» — «Vado un momento al telefono; invierò un telegramma al cugino per annunciarli il nostro arrivo; torno subito; aspettatevi nella sala da pranzo.» — «Cameriere, portate per mia moglie una bistecca e per mia figlia una costoletta di vitello e una mezza bottiglia di vino bianco nostrano; e preparate il conto.» — «Benissimo.» — «Direte al facchino che carichi le mie due valigie sul suo carretto e che non manchi d'essere alla stazione per le undici e un quarto.» — «Sarà servito.»

Preved: Na potovanju. Zena: «Kdaj odide naš vlak?» — Mož: «Ob 11.35.» — «Tedad bomo zaužili griljaj, preden odidemo.» — «Jaz ne bom jedel ničesar, ker sem obilno jedel pri zajtrku; a ti in Aneta bosta vzeli kakšno reč.» — «Ali si že plačal račun?» — «Se ne, plačal ga bom, ko bomo zapustili hotel.» — «Ti ne boš pozabil dati napitnino hišni, ki je bila tako ustrezljiva nasproti Aneti (dobesedno: z Aneto).» — «Dobro je, in ti boš pripravil kovčge.» — «Kaj praviš o vremenu? Bojim se (dobesedno: imam strah), da se bi spremenilo (dobesedno: vleče mrzel veter); bojim se, da bi snežilo (dobesedno: »Tega se bojim tudi jaz. Grem za trenutek na brzojavni urad (dobesedno: k brzojavu); poslal bom brzojav bratranču, da mu naznanim naš prihod (dobesedno: za naznaniti mu naš prihod); vrnem se takoj; počakajte me v obednici (sobani za obedovanje).» — «Natakar, prinesite za mojo ženo dušen goveji izrezek (bifstek) in za mojo hčer telečja rebra in pol steklenice belega domačega vina; in pripravite račun.» — «Prav dobro.» — «Rekli boste posreščku, da naj naloži moja dva kovčga na svojo cizo in da naj bo (dobesedno: da naj ne manjka biti) na postaji ob (dobesedno: za) 11 in četrt.» — «Kakor želite (dobesedno: bo posreženo).»

Razlaga besed: la moglie = žena; il treno = vlak; marito = mož, soprog; allora = tedaj; mangiare = jesti; il boccone = griljaj; prima di (z nedoločnikom) = preden; copioso = obilen (prislov: copiosamente = obilno); prendere = vzeti; pagare = plačati; il conto = račun; lasciare = pustiti, zapustiti; l'albergo = hotel; dimenticare = pozabiti; la mancia = napitnina; la cameriera = hišna; sì, così = tako; compiacente = ustrezljiv (veže se s con = z, a v slovenščini z nasproti); va bene = dobro je (dobesedno: gre dobro); apparecchiare = pripraviti; la valigia = kovčeg, ročni kovčeg; il tempo = čas, vreme; la paura = strah; cambiare = spremeniti se (gori je v odvisnem stavku konjunktiv, ker vraža glavni stavek bojazen); tirare = vleči (tira il vento = vleče veter); temere = bati se; nevicare = snežiti (nevíca = sneži); il momento = trenutek; il telefono = brzojav; inviare = poslati; il telegramma = brzojav; il cugino = bratranec; annunciare = najaviti (annunciargli = sestavljenka iz annunciare in gli = mu); l'arrivo = prihod; tornare = vrniti se; subito = takoj; aspettare = čakati, počakati; sala = dvorana, sobana (sala da pranzo = obednica, sobana za obedovanje); il cameriere = natakar; portare = prinesiti, nositi; la bistecca = dušeni goveji izrezek (bifstek); la costoletta = reberce; il vitello = tele; mezzo = pol, polovičen; la bottiglia = steklenica; il vino nostrano = deželno (domače) vino; preparare = pripraviti; benissimo = zelo dobro; dire (nepravilen glagol) = reči (zdajnji čas: dico, dici, dice, diciamo, dite, dicono; v gornjem stavku je prihodnji čas, ki se spreaga takole: dirò, dirai, dirà, diremo, direte, diranno); il facchino = postrežek; caricare = naložiti; il carretto = ciza; mancare = zmanjkati, zamuditi, izostati (mancare d'essere = dobesedno: manjkati biti; non mancare d'essere = gotovo biti); la stazione = postaja; servire = poslužiti, streči, postreči

Poravnajte naročnino!!!

Tudi v Afriki imajo čarodeje

Kdor je začaran, zanj ni rešitve — Petsto kilometrov skozi goščavo je preletel v dveh dneh

Nedavno smo pisali o čudodejstvih indijskih fakirjev. Take čudodelnike pa imajo tudi v Afriki, zlasti na severu. Že davno je znano, da so čudodelniki, odnosno čarovniki, člani vseh verskih tajnih družb, včasih pa kar cela severnoafriška plemena. Naj omenimo le vojaško-verski red Senusijev ali »tulečih dervišev«. To čarodejstvo, ki se le malo razlikuje od onega, ki je razširjeno pri arabskih in indijskih muslimanih, je zanimivo, a še zanimivejše je izrazito afriško čarodejstvo nekih plemen v severnih saharških zelenicah. V glavnem je to čarodejstvo, ki se je ohranilo še iz predmohamedanske dobe severne Afrike, doma v tugurški pušči, ki leži na severnem robu saharške pušče.

Evropski raziskovalci saharške pušče soglasno vsi potrjujejo, da v resnici obstoje tako imenovani »fosi«, nekako čarodejstvo, ki še ni čisto pojasnjeno. Če se hoče tugurški zakonski mož znebiti svoje žene, če hrepeni nečak po dediščini svojega bogatega strica, če je postal nekdo nekemu odveč, gre ta k čudodelnemu zdravniku Z uspravajočimi zelišči tak čarovnik-zdravnik samega sebe uspava, se prestavi v nekako hipnotično stanje in povzroči, da vpliva neka sila iz daljave na določnega človeka, kar le redkokdaj zgreši svoj smoter. Začarani človek se počasi suši, mozolji in gnojne bule mu začnejo pokrivati kožo, ki je bila prej zdrava, in neuglasna žeja ga muči. Navadno gre že po prvih vidnih znakih te svojevrstne bolezni v prostovoljno smrt, ker ve, da se pred »fosijem« ne more nikamor umakniti.

»Fosi« pa zaigra včasih tudi vlogo velikega dobrotnika, kakor dokazuje nastopni skrivnostni primer iz sudanske garnizije In-salaka, ki očitno spominja na tibetske čudeže, je pa resničen, ker ga potrjuje trezno uradno poročilo, katero je prejelo kolonialno oblastvo. Posadka je štela okrog sto domačih črnih strelcev in nekaj evropskih oficirjev, izmed katerih je eden zbolel za mrzlico in so ga mučili hudi napadi besnosti. Bolniku pa niso mogli dati edinega uspešnega zdravila kinina, ker ga niso imeli. Najbližja bolniška postaja je bila oddaljena 250 kilometrov zračne črte. V tej stiski se je ponudil senegalski strellec, ki mu je ta oficir nekoč rešil življenje. Rekel je, da bo v dveh dneh prinesel kinin. Zdaj si pa mislite: 250 kilometrov skozi divji pragozd! Vsi so to smatrali za blaznost. Mož pa je le prosil tako vsiljivo, da mu je poveljnik naposled skoraj proti svoji volji dal zaproseno dovoljenje. S poveljnikovo naročilnico, naslovljeno na vojaško lekarno, je Senegalec izginil v goščavi.

Natanko 48 ur pozneje so se zgrozile straže, ko se je iz gozda opoteklo čisto izčrpano, do kosti shujšano, s krvavim potom pokrito človeško bitje v čisto strgani uniformi. Le s težavo so spoznali v tej prikazni svojega požrtvovalnega tovariša. V roki pa je držal izčrpani senegalski vojak škaflo kinina. Poveljnik sam sebi ni verjel, mislil je, da je bila vmes prevara. Vprašal je brezžično, kaj je na zadevi. Vojaška lekarna mu je predpisno odgovorila: »Kinin izročen v redu na vašo naročilnico strelcu, ki je imel številko 31.207.« Senegalec je poznal »fosijevo« skrivnost. O tem pa ni hotel ničesar izpovedati. Znanstveniki so stali pred uganko, primer so v časopisju različno tolmačili.

Francozi, ki so prebili daljšo dobo v Tugurtu, trdijo z vso resnostjo, da poznajo črni fakirji tako imenovano vodno skrivnost in pripovedujejo primere, ko so čarodejniki napravili dež.

Sredstvo za osredotočenje volje je podobno kakor v Indiji tudi tukaj ples. Ta ples, ki se imenuje sebiba, je nekaj čisto posebnega in svojevrstnega. Kdor hoče videti res pristnega, se mora potruditi v Džanet in Tugurt. Prava džanetska sebiba se končava

v divji zamaknenosti in je v svojih osnovnih plesnih oblikah presenetljivo podobna starogrškemu plesu.

Najbolj se ljudje bojijo čara, ki ga povzročajo tugurški čarodejniki in ki se imenuje mbor-mbor. Čarovnija je v tem, da odrežejo umorjeni ženski glavo in roke, čarodejnik-zdravnik jih seseclja, doda določena zelišča in naredi iz tega med skrivnostnimi obredi mešanico. Nekaj kapljic te nevarne snovi okuži človeka z nekako gobavostjo, za katero žrtev gotovo umre.

Mamico je rešil

Danica je bila še mlada, a vendar ni marala več za življenje. Sita ga je bila. Pa ni zato sklenila iti v smrt, temveč zaradi tega, ker se je hotela maščevati nad možem.

Branko je bil uradnik v banki. Vsako jutro je šel v službo, vsak večer se je vrnil k ženi in k svojim otrokom. Sredstva mu niso dopuščala, da bi vodil Danico na drage zabave. Bil je varčen mož in si je uredil življenje po dohodkih.

Danica tega ni razumela. Hotelo se ji je uživanja življenja. Ker ji mož tega ni mogel dati, si je poiskala druge, ki so jo bolj razumeli.

Nekega dne jo je Branko, ko se je zvečer vrnil iz službe domov, zalotil z nekim moškim. Drugi dan je vložil tožbo za ločitev zakona.

Danica ni bila pokvarjena po naravi. Zgledi njenih prijateljic, izkušnje in prirodni nagon po uživanju so jo pokvarili. Na dnu njenega srca pa je vendarle kličo še nekaj dobrega. Misel, da ostane zdaj sama, da Branka ne bo več nazaj, jo je zdajci zbudila v zavest. Kakor se to navadno zgodi pri ljudeh, ki se zavedajo svoje krivde, jo je vse prevzela misel na maščevanje nad možem, ki jo hoče zapustiti. Hotela je prekričati glas vesti in si je zatrdjevala: on je kriv, samo on! Da bi ga čim bolj zadela, je sklenila vreči se pod vlak z Dušanom, šestletnim sinom, ki je bil Branku najdražji.

Puhaje je hrumela lokomotiva brzega vlaka. Vse bliže je prihajala železna pošast. Tedaj je trdo pograbila Dušana za roko in se zagnala proti tračnicam. Toda sinček se ji je krčevito obesil za krilo in zavpil:

»Ne mamica, ne smeš umreti, mene je strah smrti!«

Takrat je vlak že zdrvel mimo in žena je od togote zajokala. Udarila je dečka po licu: »Prihodnjič položim najprej tebe na tračnice!« Toda ko so se v temi zasvetile luči naslednjega vlaka, se je dečko vrgel na tla, prijel mater za noge in zaihtel:

»Ne pustim te umreti, mamica, jaz bi rad nazaj k očki, saj te ne bo več tepel!«

Vso noč se je tako otrok boril z materjo. Bilo je mrzlo, dež in sneg jima je udarjal v obraz. Nešteto krat se je žena hotela vreči pod vlak, a vsakokrat ji je ubranil sin. Naposled ga je odpodila: »Tamle v oni hiši imajo luč, tja idi, če si tako strahopeten, mene pa pusti.« A deček ni šel, kričati ni mogel več, le še ječal je:

»Ne pustim te same, mamica, pojdi z menoj!«

Tedaj se je zgodil čudež. Ženo so oblike solze, spustila se je v blato na tla in ogrnila otroka s predpasnikom. Se trije vlaki so odrdrali mimo, potlej pa so prišli delavci in zagledali prezebajočo mater z njenim sinom. Poklicali so voz in ju prepeljali domov. Ko je mož izvedel za dogodke te noči, sinčka ni poljubil, le tistil mu je roko in mu rekel: »Hvala, tovariš!« Ženi pa je dejal: »Se enkrat hočem poskusiti s teboj, bodi vredna naju obeh.«

Od takrat je žena vsa izpremenjena. Ni več ne mara za moške, ne za zabave. Ne gre ji iz spomina tista noč z dežjem in snegom, ko se je s sinom borila za dve življenji. N. K.

DOMAČE NOVICE

* Visoki komisar je pozdravil hrvatskega ministra za trgovino. V nedeljo je potoval skozi Ljubljano hrvatski minister za trgovino dr. Dragutin Toth, ki se je peljal na obisk milanskega veleposlana. Visoki komisar se je napotil na postajo k srečanju z visokim gostom.

* Papež bo govoril po radiu. Ob proslavi svojega škofovskega jubileja bo govoril papež Pij XII. po radiu 13. maja ob 18.30.

* Zasega bakrenih predmetov pri zasebnikih in v industriji. Rimski »Uradni list« je objavil odredbo, da se pobere bakrena posoda in predmeti za družinsko rabo. Uredba pravi, da morajo lastniki dati na razpolago in oddati, kadar bodo to oblastva odredila, nastopne predmete iz bakra: sleherni kuhinjski bakreni predmet, zajemalke, lonce, pralne banje, kotle za kuhanje živini, ogrevalne kotliče v kopalnicah, ki niso v rabi, ponve, pladnje, majolike, posteljne ogrevalnike in podobno. Od zaplembe so izvzeti lonci za polento, kotliči pri štedilnikih, predmeti državne lastnine. Odredbe dalje ne veljajo za družbe in državljane tujih držav, če ne pripadajo sovražnim državam. Naposled so izvzeti bakreni izdelki po odloku državnega podtajnika za vojno izdelavo z dne 28. januarja l. 1942. Način, kako se bo pobiralo to blago, bo pravočasno objavljen občinstvu. V vsaki občini bo v ta namen začel poslovati poseben zbiralni odbor. Družba za zbiranje starega železja bo uredila celotno delo. Korporacijsko ministrstvo je določilo odkupno ceno za bakreno posodo, naj bo rabljena ali nova, z 20 lirami za kilogram. Vsakdo bo dobil odškodnino plačano takoj na mestu. Z drugim odlokom se odreja zaplemba industrijskih bakrenih izdelkov. Prav tako kakor zasebniki morajo tudi industrije prijaviti in shraniti bakrene predmete do takrat, ko se bo zbiranje začelo.

* Ukinitve dovoza mleka iz Dobrunj in sosednih krajev. V občini Dobrunj in v onih delih Štepanje vasi in Hrušice, ki so izven žičnega pasu, je prepečena od 15. t. m. dalje vsaka oddaja mleka neposrednim rabnikom v mesto Ljubljano. Mleko morajo oddajati v zbiralna središča, ki jih določijo Pokrajinski prehranjevalni zavod. Rabniki, ki so prejimali mleko od mlekaric iz omenjenih krajev, dobe nabavne knjižice za mleko v pripadajoči mlekarici.

* Smrt Ljubomira Zivanovića. Po dolgi bolezni je umrl v Ljubljani pehotni polkovnik g. Ljubomir Zivanović. V Ljubljani je bil rajnik dobro znan. Zaradi svoje dobrosočnosti je bil splošno priljubljen. Kal bolezni si je nakopal že v prvi svetovni vojni, ko je bil ranjen. Zaprtil je globoko žalujočo družino. Naj mu bo lahka zemlja! Zalujajoč rodbini iskreno sožalje!

* Smrt uglednega moža. V Skocijanu pri Turjaku je umrl Franjo Peterlin, bivši trgovec, gostilničar, posestnik in dolgoletni župan občine Velikih Lipljen. Pokojnik je bil dvajset let župan. Kot javni delavec si je s poštenjem in pravičnostjo pridobil dober glas v velikem delu Dolenjskega. Ohranimo ga v najlepšem spominu!

* Ne nasedajte zlobnežem. »Jutro« objavlja: Ugotovljeno je bilo, da širi nekaj zlobnežev vznemirljive vesti o usodi, ki naj bi zadela vlagatelje bivše jugoslovanske Poštne hranilnice. Pri tem skušajo izigrati dobro vero vlagateljev in doseči, da bi jim prepustili svoje vločne knjižice pod najugodnejšimi pogoji. Prebivalstvo se poziva, da prijavi najbližjim policijskim in karabinjerskim stražnicam te brezvestneže, ki skušajo špekulirati z nevednostjo vlagateljev in z njihovimi neposrednimi denarnimi potrebami. Posamezne prizadete države, ki so poslednice bivše kraljevine Jugoslavije, se preučujejo vprašanje vlog pri Poštni hranilnici in zato je vsako uganbo o teh vlogah čisto neutemeljeno. Gotovo pa je, da bo fašistična vlada dobrohotno upoštevala posebno razmere malih vlagateljev, ki jih je treba bolj kakor vse druge zaščititi. Lahko pa zagotovimo, da bodo omenjeni zlobci, če jih bo mogoče s pomočjo prebivalstva izslediti, eksemplarično kaznovani.

* Psica doji otroka. Iz Torremaggiore poročajo o zanimivem primeru: Kmet Vincenze Di Canio ima sinčka Romana, ki se je navadil sesati mleko iz seskov psice volčje pasme. Psica, ki ima sama mladiče, se rada nastavlja otroku. Zadeva zbuja veliko pozornost. Celo od daleč prihajajo ljudje, da vidijo prizor, ki spominja na legendo o rimski volkulji, doječi Romula in Rema.

* Najden utopljenec. Te dni so opazili v Gradaščici nad kopališčem v Kolesiji truplo utopljenca. Z grabljami so ga potegnili na breg in

so v njem spoznali Ivana Korošina, uslužbenca tobačne tvornice. Utopljenec je imel na čelu globoko rano. Pogrešali so ga že pet tednov. Najbrž mu je usodnega dne zavoljo poledice na poti spodrsnilo, da je padel in zaradi udarca z glavo ob tla nezavesten obležal v vodi.

Trieste—Gorizia

S topoli zasajeno staro pokopališče. Staro pokopališče v Grazigni je bilo v smislu dogovora med predstavniki občine in poveljništva gozdne milice zasajeno s 3600 mladimi topoli.

Zrtev plazu najdena po dveh mesecih. Pri Novichih pri Cichini so našli truplo moškega, ki je očitno postal žrtev nekega plazu pred dvema mesecema. Domnevajo, da gre za nekega Freliha iz Gorizije.

Iz Spodnje Štajerske

Smrt upokojenega gimnazijskega ravnatelja dr. Komljanca. V Rogoznici pri Ptujju je umrl upokojeni gimnazijski ravnatelj g. dr. Josip Komljanec. Pokojnik je bil znan kot odličen vzgojitelj. Spoštovali so ga profesorji prav tako kakor dijaki in njihovi starši. S svojim delom si je zagotovil časten spomin.

Smrt priljubljenega inženjerja. V Mariboru je umrl inž. Božidar Klemenc. Rajnik je bil prijeten družabnik in dober tovariš. Ko je končal elektrotehnične študije na tehnični fakulteti v Ljubljani, je stopil v službo pri elektrarni v Velenju. Bil je priljubljen pri delavcih, z njim pa so bili zadovoljni tudi predpostavljeni. Poročil se je s hčerko uglednega gostilničarja Ignacija Banka Viktorijo in sta se jima v zakonu rodila dva sinka. Naj bo rajnkemu lahka zemlja! Zalujajočim iskreno sožalje!

Stoletnico rojstva je praznovala v Rimskih Toplicah Helena Škorjančeva. Ob tej priliki je bila prirejena prirska domača slovesnost. K slavnosti je prišlo zelo mnogo ljudi. Zenica je še pri trepkem zdravju in še zmerom opravlja vsakdanja dela. Vidi dobro in ne rabi naočnikov. Na spodenem Stajerskem bo 150 rajfajznov. V teku zadnjega leta je bilo na Spodnjem Stajerskem ustanovljeno 75 rajfajznov. Zdaj so jih ustanovili še 16. Ustanovili jih bodo še drugod, tako da jih bo v kratkem 150.

Požar zaradi iskre iz dimnika. V St. Ilju v Slovenskih goricah je nastal zavoljo iskre iz dimnika požar v domačiji posestnika Ignaca Mašere, ki je zaposlen v papirnici. Na podstrešju sta zakonca imela shranjen živež, ki je seveda ves zgorel.

Iz Gorenjske

Smrt 91letne Kranjčanke. V Kranju je preminila v 91. letu starosti vdova po lekarnarju ga. Leopoldina Šavnikova. Po rodu je bila rajnika iz Trieste, od koder so se starši preselili v Stražišče pri Kranju. Poročila se je z znanim lekarnarjem in poznejšim dolgoletnim kranjskim županom Karlom Šavnikom. Zakoncema se je rodilo sedem otrok, od katerih živi samo še hči Ana. Rajnika je bila vedno podpornica prosvetnih in dobrodelnih društev. Naj v miru počiva! Svojem iskreno sožalje!

42 upraviteljic nemške delovne fronte na Gorenjskem se je udeležilo tečaja, v katerem je predavala okrožna voditeljica Goritschniggova iz Radovljice o gibanju ženstva na Gorenjskem in o sodelovanju za nemško delovno fronto.

Tečaj za nemščino v Predoslju pri Kranju obiskuje 300 ljudi. Istotam so žene in dekleta pred dnevi priredile poseben kuharski tečaj. Koroška domovinska zveza šteje v Predoslju 500 članov.

Člani Koroške domovinske zveze v Stranjah. V Stranjah blizu Kamnika je bilo 320 članov sprejeto v Koroško domovinsko zvezo. Vsak izmed njih je dobil svojo izkaznico.

Deželna gasilska šola. Na Koroškem in na Gorenjskem je 700 gasilnih društev, ki so odposlali svoje okrožne in odsekove voditelje k pomladnemu tečaju v deželno gasilsko šolo v Celovcu.

Nemški preseljenci iz Kanalske doline so se te dni preselili. Predzadnji torek popoldne so prispeli na celovško postajo, kjer so jih sprejeli zastopniki nemške države.

Smrtna nesreča. Sprevodnik tovornega vlaka Janez Jarkovič je prišel te dni na postaji Lescah-Bledu med premikanjem pod kolesa vagonov, ki so mu odrezala obe nogi. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico, kjer je pa umrl. Blag mu spomin!

Iz Srbije

Smrt rojaka v Beogradu. V Beogradu je umrl g. Stefan Koprivšek, načelnik pravnega oddelka Privilegirane agrarne banke. Doma je bil z Gomiljskega, živel pa je potem že ves čas po prvi svetovni vojni v Beogradu. Bolehal je že

od jeseni, umrl pa je tik pred veliko nočjo za det od srčne kapi. Bil je poštenjak, dober pravnik in prijeten družabnik. Blag mu spomin!

Razlastitev premoženja državi sovražnih oseb. Vojaški poveljnik za Srbijo je izdal dopolnilno odredbo k srbskemu razlastitvenemu zakonu, ki določa zaplenitev premoženja oseb, obsojenih zaradi komunističnega ali anarhističnega delovanja.

PO SVETU

× Zaplemba žilovskega imetja na Slovaškem. V Slovaški je bilo dne 8. t. m. zaplenjeno premoženje Židov in židovskih verskih občin.

× Osem ribičev teden dni na ledeni plošči sredi morja. Pred dnevi se je skupina švedskih ribičev spravila nad jesetre v zaledenem morskem prelivu Oeresundu. Po ledu so se oddaljili daleč od obale. Lov je bil dober. Proti večeru pa, ko so se hoteli vrniti domov, se je kakšen kvadrantni kilometer obsegajoča ledna plošča odtrgala z mogočnim pokom od ostalega ledu in zaplavala po morju. Može niso imeli več časa, da bi se rešili na trdna tla. Brez kuriva, brez živeža razen sirovih jesetrov in nezadostno oblečeni so morali ribiči bojevati trd boj proti gladi, mrazu in žeji. Plošča pa se je pri tem vidno manjšala, tako da je obsegala šesti dan njihove neprostopolne plovbe komaj še sto kvadratnih metrov. Ves čas pa ni bilo od nikoder reševalcev. Šele sedmi dan je priplul mimo nemški parnik, s katerega so jih opazili in jih spravili na krov. Bil je že skrajni čas, kajti nesrečneži so bili že na koncu svojih moči. Prepeljati so jih morali v bolnišnico.

× Mesto, ki ga vodijo ženske. Občina Iljo sredi Wänerujskega jezera na Švedskem je deležna posebne sreče. Vsa glavna službena mesta so namreč v ženskih rokah. Poštni urad vodi ravnateljica, občinsko blagajno blagajničarka, gimnazijo ravnateljica, občinsko knjižnico tudi ravnateljica. Krajevni dnevnik je pod vodstvom ravnateljice, ki je obenem lastnica lista. Tudi oba hotela vodita ženski. Glavno pa je, da so občani zadovoljni z delom svojih vodilnih občank.

× Velikanska množina rož je potrebna za en sam kilogram rožnega olja. Za en kilogram dragocenega rožnega olja se potrebuje 450 kg rož ali 1,800.000 cvetov. Največ rožnega olja pridobivajo v Bolgariji, kjer ima ta panoga narodnega gospodarstva važno vlogo. Bolgarija je glede pridobivanja rožnega olja prva država na svetu. Vsako leto se pridelava v Bolgariji za pridobivanje rožnega olja okrog devet milijonov kilogramov rož.

× Do tisoč metrov v morju žive drobne živalce. Celo do globine 1000 metrov nudi morje nekaj možnosti za življenje tistim majhnim bitjem, ki ustvarjajo tako imenovani plankton. Po ugotovitvah hamburškega profesorja Hentschela žive te male morske živalce v največjih trumah do globine 30 metrov. Globlje ko 80 metrov pod morskim površjem so čedalje redkejšje, vendar pa na letimo nanje še tudi v globini 400 metrov. Takšna je zadeva s planktonom tam, kjer vlada srednja temperatura. V Atlantskem morju pa so ugotovili, da žive takšne drobne živalce tudi do globine 1000 metrov.

× Zobozdravnik, ki posluje ponoči. Neki praški zobni zdravnik deluje samo ponoči. Delati začne vsak večer ob sedmih in dela z dvournim presledkom do sedmih zjutraj. In izkazalo se je, da je zadel dobro. Ljudje namreč radi prihajajo k njemu ponoči. V prvih večernih urah pridejo taki, ki so v svojih poklicih zadržani čez dan in se vračajo domov šele zvečer. Pa tudi bolnikov, ki prihajajo ponoči, je mnogo. Vzrok bo najbrž v tem, ker je zobobol ponoči navadno hujši kakor čez dan.

× Štiri mesece je bila brez spomina. Proti koncu lanskega novembra se je mladenka Renescouova iz Curiha sprla s svojim zaroblencem, ko je prišel na obisk, in da bi ga malo prestrašila, je zbežala iz salona v so sedno majhno sobo in se tam skrila v veliko košaro za perilo. Komaj je legla v košaro

in zaprla lahki pokrov, jo je zagrabila nena-
vadna slabost. Ker je ni bilo nazaj, so jo za-
želi zaročenec in svojci iskati. Vse iskanje
je bilo zaman. Dva dneva so povpraševali
po njej tudi v soseski, a vse zaman. Tretji
dan je služkinja hotela spraviti nekaj perila
v košaro in tedaj je odkrila mladenko, ki je
na videz spala. To spanje je bilo tako trdno,
da je niso mogli zbuditi. Odpeljali so jo v
bolnišnico, kjer je zdravnikom šele po dol-
gem naporu uspelo, da so jo spravili k za-
vesti. Ta zavest pa je bila čudna: dekle ni
moglo govoriti in tudi spomin je izgubilo. V
tem stanju je prebilo štiri mesece in šele
pred nekoliko dnevi je nenadno ozdravelo.

× Na bojišču je padel eden izmed najbolj
znanih nemških odlikovancev. Na ruskem boji-
šču je padel polkovnik Scheidies, eden izmed
najbolj znanih nemških odlikovancev. Boril se
je že v prvi svetovni vojni. V Franciji je bil
pred ruskim nevarno ranjen in odlikovan z vi-
teškim križcem železnega križa. Kot polkovni
poveljnik je na ruskem bojišču prejel decem-
bra še hrastov list k temu odlikovanju.

× Švicarsko mleko za grške otroke. Po po-
ročilu iz Berna je švicarska vlada dovolila, da
se smejo iz Švice izvažati mleko in mlečni iz-
delki, če so namenjeni za prehrano otrok na
Grškem.

× Zgorelo je 65.000 vreč kave. Iz Buenos Aire-
sa poročajo o silnem požaru v pristanišču Aca-
juta v republiki Salvadorju. Ogenj je pristanišče
skoro čisto uničil. Pristanišče Acajuta je naj-
večje, kar jih ima republika Salvador. O škodi,
ki jo je povzročil ogenj, poročajo naslednje po-
drobnosti: Pristanišče naprave, številna skladi-
šča raznega blaga, razna javna poslopja, med
drugimi tudi poslopje mestne občine, pošta, se-
dež policije in pristaniške straže je požar čisto
razdejal. Ogenj je zajel tudi skladišča v prista-
nišču samem in v njih upepelil 65.000 vreč kave.

× Na pol udomačenega orla je ustrelil. Po-
sebnost postajnega poslopja v rumunskem me-
stu Buzau je bil velik orel, ki je živel že več ko
10 let na stolpu poslopja, kjer je imel orel
svoje gnezdo. Meščanom se je tako priljubil, da
so zelo skrbeli za njegovo prehrano. Tudi ku-
harji železniških jedilnih voz, ki so postajali
na postaji v Buzau, so zmerom imeli kaj pri-
pravljenega za velikega orla, ki je bil že kar udo-
mačen in ki se je približal vsakemu vlakcu. Ne-
davno pa se je zgodilo nekaj, kar je meščane
Buzau silno razžalostilo. V železniškem jedil-
nem vozu je sedel potnik, ki ni bil poučen o
tej posebnosti in ki se je ob približanju velike-
ga orla tako vznemiril, da je segel po samo-
kresu in s štirimi strelmi ustrelil orla. Od obla-
stva zahtevajo meščani, da strogo kaznuje tuj-
ca, ki jim je ustrelil orla ljubljence.

× Sredi popoldneva so bolečine najlažje. Dva
zdravnika sta s poskusi skušala ugotoviti, ali je
človekova občutljivost za razne bolečine ob vsa-
kem času podnevi in ponoči enaka ali različna.
Dognala sta, da imajo tudi človekove bolečine
svoje posebne ure. Najmanj jih človek čuti
okrog šestih popoldne in bi bilo po mnenju ti-
stih dveh nemških zdravnikov zato priporočljivi-
vo, izvrševati težje operacije na človeku prav
to popoldansko uro. Tedaj človeka najmanj bo-
li. Najbolj občutljiv za bolečine pa je človek
okrog poldneva ali okrog polnoči. Rane tedaj
najbolj skele.

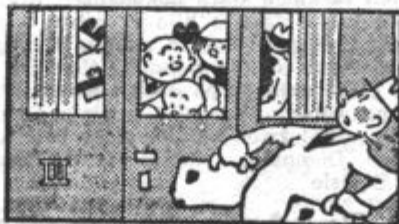
× Večina ljudi tudi v sanjah ne izda svojih
skrivnosti. V Nemčiji so naredili poskuse, s ka-
terimi so hoteli ugotoviti, ali ljudje v sanjah
izdajajo svoje skrivnosti, ki bi jih sicer nikdar
nikomur ne zaupali. Poskuse so naredili z dvaj-
setimi ljudmi. Da bi zanesljivo ujeli njihove go-
vore v sanjah, so k vsakemu postavili fonograf-
ski aparat in ga navili, da je tekel vso noč in
lovil glasove spalcev. Med tistimi dvajsetimi
ljudmi je bil samo eden, ki pri vseh poskusih
ni spregovoril med spanjem niti ene besede. Vsi
ostali so med spanjem bolj ali manj govorili.
Enajst je bilo izredno redkobesedno, drugi pa
so bili naravnost klepetavi. Nihče izmed vseh
dvajsetih pa ni v sanjah povedal kaj presene-
tljivega. Govorili so o zdajšnjih razmerah, tožili,
da so lačni ali žejni. Eden izmed njih je v spa-
nju deklamiral neko pesem, ki se je je bil nau-
čil v šoli, eden pa je govoril o gledališki pred-
stavi, ki jo je bil pred kratkim gledal.

× Najljubše pokopališče Laponcev. V gorskem
jezeru Rautasjaerju, ležečem v kotlini med
gorskimi orjakoma Aurivaresom in Kalsepakto-
som, leži otok Jamakusoolo, Laponcem najdražje
pokopališče. Običaj, pokopavati mrtlice, če je le
mogoče, na tem otoku, je zelo star. Celo pozimi
grede Laponci pogosto daleč skozi težavno pre-
hodne gozdove in močvirja, da pokopijejo svo-
je ranjke na tem pokopališču. Kako je nastal
ta običaj, ni znano. Segajba daleč nazaj v
poganske čase Laponcev.

SMEŠNICE

Pomagati si znajo

Božidar Tepka se z vlakom odpelje,
naglo h kupeju jo bližnjemu melje.
Toda pri oknih se gnete, ga gleda
glav ko na zelniku pravcata čreda.

Tepka nemudno jo dalje ubere,
v polnem kupeju nerad se on tere.
Lica za njim se veselo jasijo,
ko se nadležnega gosta znebijo.

Rada ostala bi sama edina
na potovanju za sebe družina;
gnečo zato še s klobuki markira,
kadar kak potnik v njih voz se ozira.

***

DOBRO SE JE ODREZAL

Neko podjetje je iskalo knjigovodjo in zahte-
valo, naj prosilci pristanejo na pismeno preiz-
kušnjo. Prosilci so pristali na to in se lotili
vprašanj pismene naloge. Med vprašanji je bilo
tudi naslednje: »Koliko je oddaljena zemlja od
solca?«

Neki knjigovodja je pismeno odgovoril: »Žal
ne morem o tem ničesar natančno povedati,
mislim pa, da je solnce tako daleč, da ne bo
moglo vplivati na vestno izvrševanje moje dolž-
nosti kot knjigovodja, če bom to službo dobil.«

POMAGATI SI ZNA

Berač: »Gospod, dajte mi miloščino še za
prihodnji teden.«

Gospod: »Zakaj pa?«

Berač: »Ker prihodnji teden odpotujem.«

ROČEN ODGOVOR

Zdravnik Veselko je zdravil starega gospoda
Sitnika, ki mu niso bila nobena zdravila zadosti
izdatna.

»Dragi gospod,« je vzdihnil zdravnik, »mla-
dega vas ne znam spet napraviti.«

»Saj to tudi ni treba,« je menil Sitnik, »samo
zelo star bi rad postal...«

POGOVOR DVEH AMERIŠKIH UČENCEV

V ameriški šoli se pogovarjata dva dečka,
eden belec, drugi črnc. Beli reče črncu:

»Veš, kaj je bil moj ded?«

»Kaj?«
»Raziskovalec Afrike. In veš, kako je moj
ded umrl?«

»Kako?«

»Ljudočrci so ga požrli v Afriki.«

»In veš, kaj je bil moj ded?« vpraša zdaj
mali črnc.

»Kaj?«

»Zamorec iz Afrike. In veš, kako je moj
ded umrl?«

»Kako?«

»Za zastrupljenjem, ker je pojedel tvojega
deda.«

COPATE NE MARA

On: »Draga Milica, ali hočete postati moji?«
Ona: »Da, če bom smela zmerom hoditi
svoja pota.«

On: »Kamorkoli!«

Ona: »In bo moja mati smela živeti pri
nas?«

On: »Seveda!«

Ona: »In ne boste zahtevali ključa hišnih
vrat?«

On: »Nikoli.«

Ona: »Tudi kvartat ne boste hodili po ve-
čerji v gostilno?«

On: »Ne!«

Ona: »Prav žal, take copate ne maram za
možal!«

NOVI IN STARI SVET

A: »Pri nas v Ameriki ima vsaka rodbina
svojega kuharja?«

B: »Prava reč! Pri nas v Evropi ima vsak
vojak svojo kuharico!«

NE BO POTREBNO

Žena: »Gašper, na vsak način potrebujem
zaveso na oknu kopalnice, zakaj na na-
sprotni strani stanuje mlad mož, ki lahko
vidi sem, kadar se kopam.«

Mož: »Mislim, če te bo enkrat videl, si
bo dal napraviti zaveso on...«

RAZLIKA

Miha: »Ali veš, kakšna je razlika med te-
boj in volom?«

Gašper: »Kako neumno vprašanje!«

Miha: »No, poslušaj! Tebe je tvoja žena
snoči ozmerjala z volom, vola pa še ni nihče
zmerjal za Gašperja...«

MIHEC IN STRIC

Mihlec (stricu, ki jeclja): »Bodi tako dober
in reci mi besedo 'šum'.«

Stric: »Z-z-zakaj pa?«

Mihlec: »Veš, če ti rečeš 'š-š-šum', se sliši,
kakor bi oponašal lokomotivo...«

KISLO VINO

Gost: »Vaše vino je strašno kislo.«

Gostilničar: »Oprostite, zaradi neprestane-
ga deževja je letošnje vino sploh slabše!«

Gost: »No, v vaše vino pa je moralo še po-
sebnostno močno deževati!«

PROTIUSLUGA

Žena: »Možek, prišla ti bom hlačni gumb,
toda od tebe zahtevam protiuslugo.«

Mož: »Seveda, seveda. Kaj želiš?«

Žena: »Kupi mi nov pomladni plašč.«

V GOZDU GA JE STRAH

Mati: »Jožek, zdaj pa pojdeva v gozd.«

Sinko: »V gozd pa že ne pojdem!«

Mati: »Zakaj ne?«

Sinko: »Ker rasejo v gozdu šibe...«

SESTRINO LIRO JE IZGUBIL

Stric: »Kaj si tako zamišljen?«

Dušanček: »V šepu sem imel dve liiri, svojo
in Zorino, zdaj sem pa Zorino izgubil...«

NIČ NI ZABAVNA

Branko: »Od česa pa imaš tako oteklo lice?«

Dušan: »Veš, s tisto lepo mladenko, ki sva jo
včeraj smatrala za tako zabavno, sem pred po-
lovico ure govoril.«

Branko: »No, in?«

Dušan: »Ona namreč ni prav nič zabavna...«